

Az ODR a tagkönyvtárak
szemszögéből:

A Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat

A könyvtár történetéről

A könyvtár története a Központi Statisztikai Hivatal történetével kezdődik. Az 1867. évi kiegyezés lehetővé tette az önálló magyar állam- és közigazgatási intézményrendszer kialakítását. Így létrejöhetett az önálló magyar statisztikai szolgálat, amelynek megszervezésére *Keleti Károly* kapott megbízást még ebben az évben, és ő fontosnak tartotta a statisztikai szakkönyvtár létrehozását. Az alapító emlékirat kezdeményezte a statisztikai munkák, folyóiratok és térképek gyűjtését, és ezekből saját, önálló statisztikai szakkönyvtár létrehozását. Keleti Károly már 1869-ben felvetette a hazai államtudományi és statisztikai munkák kötelezpéldányként való biztosítását a könyvtár számára. Az 1874. évi statisztikai törvény már cserekapcsolatok kialakítását indítványozta a külföldi statisztikai hivatalokkal. A könyvtár jövője szempontjából is fontos volt az 1898. évi XX. törvénycikk azon előírása, amely a magyar hivatalos statisztika intézménye számára önálló épület létrehozását kezdeményezte, benne könyvtári célokat szolgáló helyiségekkel.

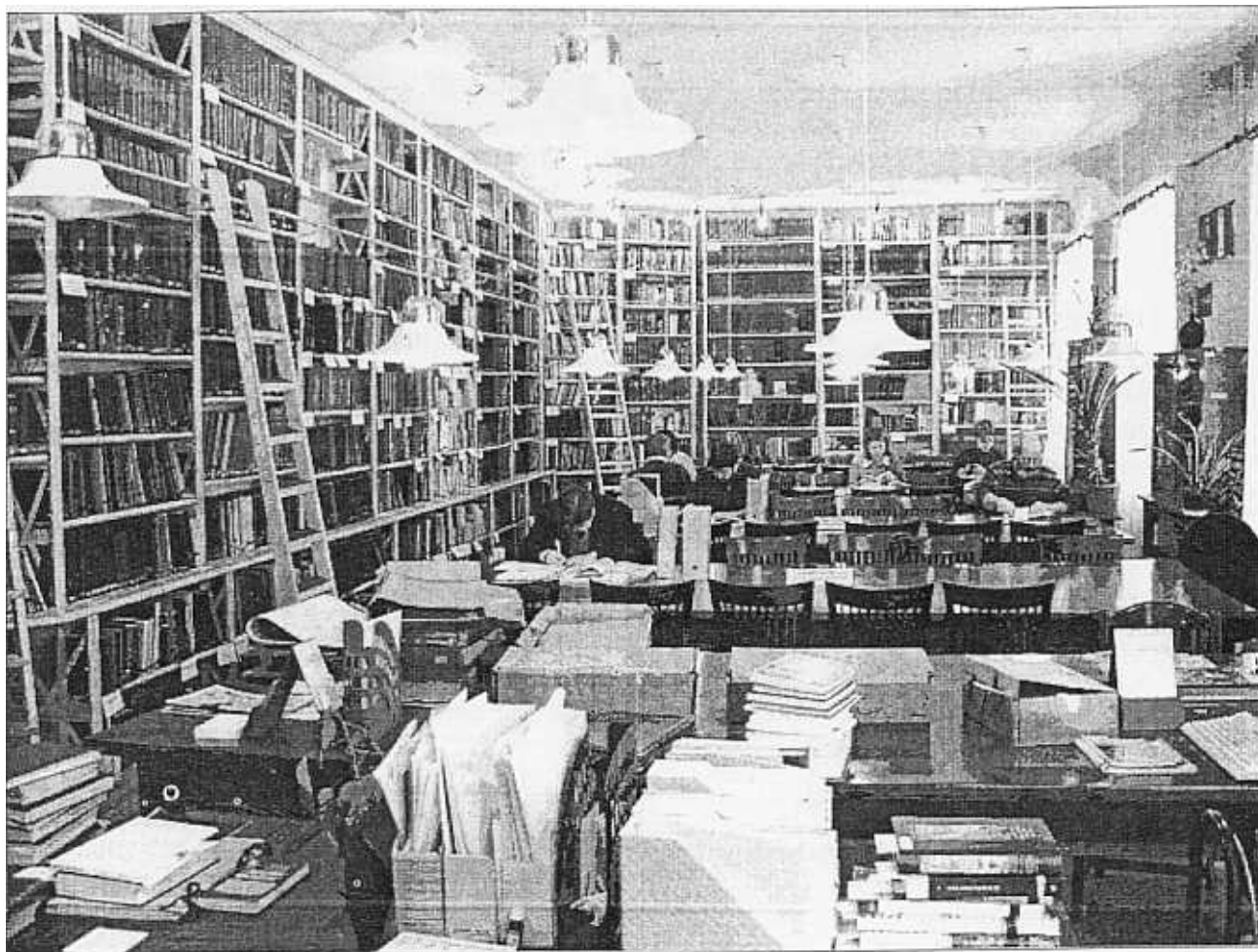
A törvényi előírás még abban az évben teljesült, a Központi Statisztikai Hivatal és Könyvtára jelenlegi helyére (1024 Budapest, Keleti Károly u. 5.) költözött. Az egy évvel korábbi, 1897. évi XXXV. törvénycikk meghatározó volt a könyvtár életében. A joganyag hangsúlyozta a könyvtár nyilvános jellegét és egyúttal kötelezpéldány-gyűjtési joggal ruházta fel intézményünket. (Ezt a jogkört az 1929. évi XI. számú sta-

ORSZÁGOS
DOKUMENTUM-ELLÁTÁSI
RENDSZER

tisztikai törvény megerősítette, majd az 1952. évi VI. számú statisztikai törvény újólá jövähagyta.) A döntések intézményünket a legnagyobb hazai könyvtárak sorába emelték (a dokumentumok száma meghaladja a hétszázötvenezeret), sőt nem túlzás, ha ma Európa legrégebbi és legnagyobb állományú statisztikai szakkönyvtáraként tartjuk számon. Meg kell jegyezni, hogy a könyvtár kötelezpéldány-állománya csak 1945 és 1986 között teljes. 1945 előtt válogatási joggal rendelkezett, 1986 után pedig csak a gyűjtőkörhöz tartozó szakterületek teljes irodalmát kapta a könyvtár. Változást jelentett, hogy a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 6. § 1. pontja értelmében, továbbá az 1997. évi CXL. törvény (a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről), valamint a 60/1998. (III. 27.) kormányrendelet (a sajtótermékek kötelezpéldányainak szolgáltatásáról és hasznosításáról), és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma K828/I/98. számú intézkedése alapján a könyvtár 1999-től megkapja a teljes kötelezpéldány-sort egy példányban.

Az 1956 óta szervezetileg önálló egységként dolgozó intézmény a KSH Könyvtár és Doku-

mentációs Szolgálat nevet 1972-ben vette fel, hangsúlyozva, hogy gyűjtő-megőrző funkciója mellett a feltárás, a tájékoztatás és az információ szolgáltatása egyaránt fontos feladata. Országos szakkönyvtárként közművelődési feladatokat is ellát. A „szolgáltató intézmény” jelleget érzékelteti a könyvtár nyitvatartási ideje: hétfőtől csütörtökig 9-től 20 óráig, pénteken 9-től 16 óráig vehetők igénybe olvasótermeink. (A három olvasóterem a teljesebb olvasói kiszolgálás érdekében bizonyos mértékig szakosodott, így külön teremben tanulmányozhatók a magyar és az idegen nyelvű kézikönyvek, illetve a folyóiratok.) Az olvasótermi férőhelyek száma nyolcvan.

Gyűjtőkör

Állományunkban 2002 végén 753 912 dokumentum volt.

Teljességre törekvően gyűjtjük a magyar, válogatva a külföldi statisztikai és demográfiai szakirodalmat, kiemelt fontosságú a közgazdaságtudomány, a szociológia, a jog, a politika, valamint az összes tudományterület gazdasági és statisztikai vonatkozású irodalma.

A kötelezpéldány-jogosultságnak köszönhetően jelentős állománycsoport a klasszikus és a kortárs magyar és világirodalom, a helytörténet, a néprajz, a vallás- és egyháztörténet, a történelem, az informatika, a sport, a könyvtártudomány és a művészetek irodalma, valamint az összes tudományterület alapvető kézikönyvei.

A több mint hétszázötvenezres állományban a *könyvek* mellett gyűjteményünk fontos részei a *folyóiratok* (közel kilencszáz hazai és ötszáznál több külföldi napi- és hetilap, illetve folyóirat jár évente), a *térképek* (több mint tízezer), a *kéziratok*, a *muzeális értékű dokumentumok* (1867 előtti publikációk), a *miniatűr dokumentumok* és az egyre gyarapodó számban megjelenő *elektronikus dokumentumok*.

Állománygyarapítás

A könyvtár a gyűjtőkörébe tartozó szakirodalmat rendszeresen és szisztematikusan gyűjti, biztosítja a gyűjteményépítés folyamatosságát és ezen keresztül az információszolgáltatását is. Így kíván a mindenkori igényeknek elébe menni és azoknak megfelelni.

A gyarapítás/gyarapodás legfontosabb formái a vétel, a csere, az ajándékozás és a kötelespéldány.

A következő táblázatok az 1992 és 2002 közötti időszak gyarapodásáról adnak áttekintést.

▶ Könyvek

Tizenegy esztendő alatt csaknem százezer könyv került az állományba. A gyarapodás szempontjából meghatározó a kötelespéldány a maga csaknem hetvenötezres számával. Megjegyzendő, hogy a könyvekhez soroltuk az egyetemi és főiskolai jegyzeteket, amelyek döntő többségét szintén kötelespéldányként kapjuk.

Minden bizonnyal szembetűnő, hogy milyen sok az ajándékba kapott időszaki dokumentum, illetve a külföldi kiadványoknál mennyire domináns a csere révén állományba kerülő anyag. Ezért érdemes néhány szót ejteni a könyvtár nemzetközi kapcsolatairól, amelyek a XIX. század végéig nyúlnak vissza. Megalapozásuk Keleti Károly sokrétű tevékenységének és nemzetközi tekintélyének köszönhető. Jelenleg a világ több mint száz országával és az ismert nemzetközi gazdasági és politikai szervezetekkel kialakított, folyamatosan fenntartott kapcsolat eredményeként a külföldi szakirodalom beszerzését jelentős arányban a több mint négyszáz cserepartner biztosítja. (ENSZ, OECD, EU, FAO, GATT, Világbank stb.).

1992–2000								
Magyar dokumentumok				Külföldi dokumentumok				összesen
ajándék	csere	köteles	vétel	ajándék	csere	köteles	vétel	
7536	316	74274	1244	2538	9050	5	1674	96 637

Időszaki kiadványok

1992–2002								
Magyar időszaki				Külföldi időszaki				összesen
ajándék	csere	köteles	vétel	ajándék	csere	köteles	vétel	
6650	32	6525	100	1420	9283	1	1035	25 046

Az „időszaki” fogalom némi magyarázatra szorul. A szakma általában a folyóiratokat, periodikus kiadványokat sorolja az időszakiak kategóriájába.

A KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat napi munkájában a gyűjtemény megkülönböztetett fontosságú részét képezik a statisztikai évkönyvek és az évkönyv jellegű kiadványok. Nos, mi ezeket soroljuk az időszaki kategóriába. Ez az a dokumentum altípus, amely a legmarkánsabban megkülönbözteti a KSH könyvtárát más hazai könyvtáraktól.

A világ szinte valamennyi országának hivatalos, nemzeti statisztikai évkönyvei megtalálhatók könyvtárunkban. A külföldi cserekapcsolatok a KSH és könyvtárunk kiadványaira épülnek, amelyek elősegítik Magyarország jobb megismerését külföldön.

Folyóiratok

A táblázatból kiderül, itt is az ajándék, a kötelespéldány, a külföldi folyóiratoknál pedig a csere jelenti a legfontosabb gyarapodási forrást.

1992–2002								
Magyar folyóiratok				Külföldi folyóiratok				összesen
ajándék	csere	köteles	vétel	ajándék	csere	köteles	vétel	
2657	1	8049	1692	648	5503		2481	21 031

Elektronikus dokumentumok

Az állománygyarapítási osztály 1999-től kezeli önálló dokumentumtípusként az elektronikus dokumentumokat.

irat és a térkép nem szerepelt a táblázatokban. Fontosnak tartjuk ezeket is, de az állományon belül nagyságrendekkel kisebb tényezőt jelentenek, mint a könyvek, időszaki kiadványok stb. A *térképek* száma több mint tízezer. Számos egyedi, csak

1999–2002								
Magyar dokumentumok				Külföldi dokumentumok				összesen
ajándék	csere	köteles	vétel	ajándék	csere	köteles	vétel	
192		2	170	99	111		852	1426

Egyre fontosabb része lesz gyűjteményünknek ez az adathordozó. Számos kiadvány, adattár ma már kizárólag elektronikus formában jelenik meg. A táblázat ugyanakkor nem veszi számba a mellékletként közreadott elektronikus adathordozókat (flopi, CD-ROM).

Az összes gyarapodás 1992–2002 között

Az összesítő táblázat megerősíti az egyes dokumentumtípusoknál a beszerzési formákra, forrásokra tett megjegyzéseket. Két dokumentumtípus, a kéz-

nálunk fellelhető térkép van a gyűjteményben. Többségük szorosan kapcsolódik a népesedéshez, Magyarország lakosságának nyelvi, nemzetiségi, felekezeti, népsűrűségi változásait igen jól szemlélteti ez a dokumentumtípus. A *kéziratok* száma 1407. Keleti Károly diplomája mellett a magyar statisztikatudomány számos kiemelkedő személyiségének eredeti dokumentumát őrizzük ebben az állománycsoportban. A több mint 2500 *muzeális értékű dokumentum* mindegyike 1867 előtt megjelent könyvritkaság. Különgyűjteményként kezeljük a *miniatűr kiadványokat*.

Balra: folyóiratolvasó.
Fent: a folyóiratolvasó számítógépsora

A könyvtári gépesítés a nyolcvanas években kezdődött a MicroISIS programmal, amit 1989-ben a magyar fejlesztésű TEXTAR váltott fel.

A TEXTAR próbamunkái 1989-ben indultak, és 1990-ben „élesben” is megkezdődött a számítógépes katalogizálás. A dokumentumtípusokat külön adatbázisokban építettük: könyv/időszaki kiadvány, folyóirat, térkép, kézirat, egyetemi-főiskolai jegyzet. A számítógép többféle és könnyebb, jobban kezelhető, rugalmasabb visszakeresést tett lehetővé. A TEXTAR-hoz Pentium II-es szervert használtunk, a munkaállomások száma meghaladta a húszat.

A gépesítés minőségi továbbfejlesztése szempontjából meghatározó volt a 2001. év, amikor hatvan PC-ből és önálló szerverből álló Windows 2000-es gépparkot kapott a könyvtár. A Pentium III-as, CD-vel ellátott HP-gépek, a nyomtatók, a szkennerek és a kétprocesszoros szer-

	Magyar dokumentumok				Külföldi dokumentumok				összesen
	ajándék	csere	köteles	vétel	ajándék	csere	köteles	vétel	
Folyóirat	2657	1	8049	1692	648	5503		2481	21 031
Időszaki	6650	32	6525	100	1420	9283	1	1035	25 046
Könyv	7536	316	74274	1244	2538	9050	5	1674	96 637
El. dok.	192		2	170	99	111		852	1426
Összesen	17 035	349	88 850	3206	4705	23947	6	6130	144 228

Az állomány feltárása

A könyvtár katalógusainak alapvető feladata a dokumentumok formai és tartalmi feltárása a felhasználói igények minél teljesebb mértékű kiszolgálása érdekében. A formai feltárás folyamatában az első könyvlajstromokat, majd nyomtatott katalógusokat a cédulakatalógusok váltották fel. A könyvlajstromok és cédulakatalógusok az 1867 és 1990 közötti időszakot jellemezték. A cédulakatalógus a gépesítés kezdetéig, 1990-ig épült. Több mint százhusz év anyagát szerző és cím szerint teszi visszakereshetővé, függetlenül a dokumentum típusától, egyetlen katalógusban. 1984-ig betűrendes sorozati katalógus is épült.

ver már lehetővé tették egy modern, számítógépes integrált rendszerben dolgozó könyvtár kialakítását. A helyi hálózat ma hatvan gépből áll. Ezek többsége munkagép (a raktárakba is telepítettünk gépeket), de tíz számítógép csakis olvasói célokat szolgál. (Ez nem csak a számítógépes katalógus használatát jelenti.) A géppark tette lehetővé, hogy a könyvtár 2001-ben egy modern, több szempontú keresést támogató integrált könyvtári rendszert telepítsen. Az OLIB 7.1-es verziójával szemben alapvető elvárásunk volt, hogy a helyi hálózatban elérhetővé tegye az összes munkafolyamatot, csatlakoztatható legyen a hazai könyvtári rendszerekhez, biztosítsa az adatok szabványos letöltését és cseréjét, illetve az interneten keresztül lekérdezhető legyen min-

denki számára. 2002 novembere óta dolgozunk az OLIB katalogizáló moduljával, amely média-típus vagy adatelemek szerint, formátum-specifikusan teszi lehetővé a dokumentumok bibliográfiai leírását, tartalmi feltárását, kereszthivatkozások, analitikák létrehozását. A HUNMARC szabványt figyelembe véve katalogizálunk. 2003 januárjában megkezdődött a gépi kölcsönzés, ami egyben az 1990 előtti állomány feldolgozásának kezdetét is jelenti, igaz csak „gyorskatalogizálás” formájában. Reményeink szerint egy-két hónapon belül megvalósul az 1990 óta számítógépen feldolgozott állomány internetes elérése, ami távoli felhasználók számára is lehetővé teszi a keresést gyűjteményünkben szerző, cím, tárgyszó és kulcsszó szerint. Azt várjuk, hogy kilépésünk az elektronikus világhálóra minőségi változást jelent majd az ODR-ben betöltött szerepünkben.

Szolgáltatásaink

Az olvasótermek kulturált feltételeket biztosítanak a tanuláshoz, kutatáshoz, olvasáshoz. A szabadpolcokon közel tízezer kézikönyv közvetlen elérését tesszük lehetővé. Olyan állománycsoportokat hoztunk létre (pl. népszámlálások, mikrocenzusok, demográfia, népesedés, vándorlás stb.), amelyek eltérnek más könyvtárakétól, tükrözik könyvtárunk speciális szakmai szerepét, és jobban eligazítják az érdeklődőket a csak nálunk elérhető információforrások között. A kézikönyvek között megtalálhatók a nemzeti statisztikai évkönyvek, a tematikus nemzeti vagy nemzetközi adatgyűjtemények. Az utóbbiak között vannak az ENSZ, az Európai Unió, a FAO, a WTO és más nemzetközi szervezetek, régiók adattárai.

A folyóirat-olvasóban mintegy kilencszáz hazai irodalmi, közéleti és szakmai folyóirat, napi- és hetilap, közlönyök, KSH időszak kiadványok érhetők el. (Kötelezpéldány- jogosultságunknak köszönhetően valamennyi magyarországi megyei napilap rendelkezésre áll.) Az ötszáznál több külföldi, többségében statisztikai és közgazdasági szakfolyóirat mellett megtalálhatók a legismertebb angol, német, francia és orosz nyelvű napi- és hetilapok.

A tájékoztató munkatársak mellett tíz számítógép segíti az olvasótermekben a tájékozódást. A számítógépeken lehetőséget adunk az internet,

A könyvtár bejárata

a CD-ROM-ok és speciális adatbázisaink használatára. CD-ROM-gyűjteményünk számban és tartalomban egyaránt gazdag. Külön ki kell emelni az Európai Unió és intézményei, továbbá a KSH elektronikus kiadványait.

Az olvasótermekben elérhető adatbázisok

TEXTPAC: saját fejlesztésű folyóiratcikk-adatbázis, több mint hetven magyar és százötven külföldi folyóiratból válogat. A cikkek, tanulmányok tárgyszavazott bibliográfiai leírását tartalmazza a következő témakörökben: államigazgatás, uniós csatlakozás, gazdaságpolitika, közgazdaság-tudomány, népesedéspolitika, statisztikai módszertan, szociálpolitika. Az 1977 és 2000 közötti állomány a konvertálás után az OLIB rendszerbe került. A 2001 utáni folyóiratcikkek feldolgozása már közvetlenül az OLIB-ban történik, így a korábbiaknál teljesebb és pontosabb

tartalmi és formai feltárást (pl. a tanulmányokban szereplő statisztikai táblázatok, grafikonok számának közlése, az irodalomjegyzékek oldal-számainak leírása stb.) biztosíthatunk.

A *külkereskedelmi adatbázis* 1992-től dolgozza fel hazánk külkereskedelmi forgalmát. Közli az export- és az importadatokat vámtarifaszám szerint, konkrét termékre lebontva, megadva a mennyiségi és az értékbeli (forint és USA dollár) adatokat. A találati lista magyar és angol nyelven is kinyomtatható.

A *JSTOR adatbázis* on-line elérhető nálunk. Az amerikai egyetemek és a Mellon Alapítvány támogatásával készül, jelenleg huszonhárom témakörben 237 angol nyelvű folyóirat teljes szövegének elérését és letöltését biztosítja. Ingyenesen hozzáférhető, rugalmas, felhasználóbarát keresőrendszere van.

Az *OBSERVER* internetes figyelőszolgálat. Kulcsszavas kereséssel tájékozódhatunk a magyarországi időszaki kiadványokban. Nálunk a *Sajtókereső* és az *Onlinekereső* adatbázisai érhetők el.

Fontos, hogy a könyvtár dokumentumaiból és a nálunk elérhető adatbázisokból biztosítjuk a másolatkészítés, nyomtatás lehetőségét. A szolgáltatás térítésköteles.

Az olvasószolgálat forgalmi adatai

A táblázat értelmezéséhez szükség van néhány fogalom kifejtésére. A referenzkérdések közé soroljuk az olvasóktól személyesen a könyvtárban, telefonon vagy e-mailben kapott kérdéseket. Tájékoztatás az adatforrásból: ide tartoznak a tájékoztató könyvtárosok által végzett számítógépes keresések (nemcsak a katalógusban) és a konkrét olvasói keresőkérdésekre válaszoló dokumentumok kézbeadása, illetve az egyes dokumentumokban a kért adatok megkeresése olvasói kérésre.

A beíratkozottak számában igazán lényeges változás 2000 és 2002 között csak 2002-ben következett be, amikor az új programra való áttérés miatt az éves zárva tartás hosszabb volt a szokásosnál.

A referenzkérdések száma 2000 és 2001 között igen intenzíven nőtt, egy évvel később kisebb mértékben csökkent.

A „tájékoztatás az adatforrásokból” oszlopban a számok valóban önmagukért beszélnek. A könyvtár fontosságát, a gyűjtemény értékét, adatbázisaink használhatóságát és nem utolsósorban a tájékoztató munkatársak felkészültségét jól mutatják a számok. 2002-ben csaknem száznegyvenezer kérdésre válaszoltak a könyvtár munkatársai.

A fénymásolati szolgáltatás rendkívül népszerű. Ez érthető, hiszen számos olyan dokumentummal rendelkezünk, amely Magyarországon csak nálunk lelhető fel, és csak egy példányban, viszont könyvtárunk nem, illetve csak korlátozottan kölcsönöz. A másolati igényeket növeli, hogy a használt dokumentumok jelentős része adat, táblázat jellegű kiadvány. Jegyzetelésük nem lehetséges, leírásuk körülményes, így előtérbe kerül a fénymásolás.

A kölcsönzők és a kölcsönzött dokumentumok száma, kisebb hullámzásoktól eltekintve, egyenletesen alakult.

Az ODR és a KSH könyvtára

A hazai könyvtárügy kiemelt fontosságú projektje az Országos Dokumentumellátási Rendszer. A rendszer közös munkát és kölcsönös egymásrautaltságot jelent.

A KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat az indulástól tagja az Országos Dokumentumellátási Rendszernek. Rendkívül gazdag, tudatosan épített, rendszeresen gyarapított, jó külföldi kapcsolatainak köszönhetően nemzetközi

	Beíratkozott olvasók	Könyvtár-látogatók	Referenz-kérdések	Tájékozt. az adatforrásból	Fénymásolat (db)	Kölcsönzők száma	Kölcsönzött dokum. száma
2000	5984	21 571	17 852	93 685	173 156	5141	7703
2001	5941	21 554	26 446	111 784	148 630	6102	8510
2002	5393	22 277	25 623	137 997	137 997	6063	8731

kitekintést nyújtó statisztikai, demográfiai, közgazdasági, jogi, szociológiai, matematikai, informatikai gyűjteménnyel rendelkezik. A könyvtár ugyan nyilvános, de kölcsönzési jogosultsággal csak a KSH dolgozói rendelkeznek.

Adott tehát az egyik oldalról egy rendkívül gazdag gyűjtemény, a másik oldalról viszont nagyon jól érezzük, hogy minél szélesebb felhasználói kör számára elérhetővé kell tenni szolgáltatásainkat, beleértve a konkrét dokumentum-szolgáltatást is. Sajnos az állomány számítógépes feldolgozása csak 1990-ben kezdődött meg, akkor is az internetes elérést nem biztosító TEXTAR rendszerben. A könyvtárközi kölcsönzésben is minőségi előrelépést várunk a 2002-ben élesben indított OLIB programtól. (Könyvtárunk megvásárolta az OLIB 7.1-es verziójához tartozó ún. VDX modult is, amely lehetővé tenné a könyvtárközi kölcsönzés számítógépes lebonyolítását. Azonban a modul használatának alapfeltétele több, szintén OLIB VDX modullal rendelkező és azt használó könyvtár megléte.) Az OLIB által biztosított webfelület a hazai és külföldi könyvtárak és könyvtárhasználók számára is elérhetővé teszi az állományunkban való tájékozódást. Minden bizonnyal megváltoztatja az eddigi könyvtárközi kölcsönzési gyakorlatunkat az internetes katalógus megjelenése, de számítunk arra, hogy még hosszú ideig szükség lesz a hagyományos nyomtatványra. Mai gyakorlatunkban a kérő könyvtár, illetve annak képviselője/könyvtárosa természetes személyként, díjtalanul a könyvtár olvasója lehet, tagságát rendszeresen megújítjuk. 2003 elejétől önálló e-mail címmel rendelkezünk a könyvtárközi kölcsönzéshez, így elektronikus úton is fogadhatunk, illetve továbbíthatunk kéréseket.

A könyvtári web elérhetővé tétele után jelentős növekedésre számítunk. A weben lehetőség lesz a szerző, a cím, a kulcsszó és a tárgyszó szerinti keresésre. A találati lista ISBD formátumban is megjeleníthető.

A KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat önálló honlappal rendelkezik, amely a Központi Statisztikai Hivatal honlapján keresztül érhető el. A honlap menüsorában az INTÉZMÉNYEK menüpontra kattintva lehet eljutni a könyvtári honlaphoz, amely hasznos gyakorlati tudnivalókat tartalmaz könyvtárunkról.

Várjuk, hogy könyvtárunkat minél többen keressék fel személyesen, vagy látogassanak el

a Központi Statisztikai Hivatal és a könyvtár honlapjára.

A könyvtár elérhetőségei:

KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat

Cím: 1024 Budapest, Keleti Károly u. 5.

Web: www.ksh.hu

Telefon: (1) 345-6105

olvasószolgálat: (1) 345-6036

Fax: (1) 345-6112

olvasószolgálat: (1) 345-6385

E-mail: konyvtarkozi@office.ksh.hu

Dr. Nemes Erzsébet–Rettich Béla

Az ODR egy fogadó könyvtár szemszögéből:

A dunaújvárosi József Attila Könyvtár

Az ODR lelőhely-adatbázisának statisztikája szerint a dunaújvárosi József Attila Könyvtár a rendszer „nagybani” felhasználói közé

tartozik, 2002-ben például több mint hatszáz alkalommal vettük igénybe a szolgáltatásait. Ez a statisztika azonban csak a dokumentumkérésekről szól, de legalább ilyen sűrűn látogatjuk az ODR honlapját más okok miatt is.

Bevezetőül néhány szó városunkról és a könyvtárról. Dunaújvárosnak ma ötvenötezer lakosa van. Köztudottan az ipari tevékenység, elsősorban a Dunai Vasmű, ad megélhetési lehetőséget a város lakóinak. Tizenkét általános iskolában, nyolc középiskolában és a Dunaújvárosi Főiskolán tanulhatnak a gyerekek és a fiatalok. A főiskola elsősorban műszaki, informatikai, gazdasági képzést nyújt.

A városban élők közművelődési könyvtári ellátásáról a József Attila Könyvtár és két fiókkönyvtára gondoskodik. A közkönyvtári hálózat mellett minden általános és középiskolában van iskolai könyvtár, ezek több-kevesebb (inkább kevesebb) hatékonysággal működnek. A Dunaújvárosi Főiskola könyvtára a hallgatók és oktatóik igényeinek igyekszik megfelelni, a Dunai Vasmű műszaki könyvtára pedig a gyárat, a termelést szolgálja ki.